

CAPITOLUL VI. PĂDURILE

VI.1. Fondul forestier la nivelul județului Galați: stare și consecințe

Pădurea este un ecosistem terestru tridimensional, cel mai complex și cuprinzător dintre toate ecosistemele, cu legi proprii de dezvoltare, în care se desfășoară cele mai intense schimburi de substanță, energie, informație și cele mai mari procese biologice.

Pădurile au importanță economică, socială și ecologică. Lor li se datorează în cel mai înalt grad stabilitatea și calitatea factorilor fundamentali ai mediului (aerul, apa și solul).

Modul de gestionare a fondului forestier proprietate publică a statului se reglementează prin amenajamentele silvice. Țelurile de gospodărire ale pădurii se stabilesc prin aceste amenajamente silvice, în concordanță cu obiectivele ecologice și social-economice.

Acestea constituie baza cadastrului forestier și a titlului de proprietate a statului și stabilesc, în raport cu obiectivele ecologice și social-economice, obiectivele de gospodărire și măsurile necesare pentru realizarea lor.

Direcția Silvică Galați, ca subunitate în teritoriu a Regiei Naționale a Pădurilor-Romsilva, are calitatea de administrator pentru fondul forestier proprietate publică a statului și suplimentar poate prelua pe bază de contract de administrare sau de asigurare a serviciilor silvice de pază și suprafețe de fond forestier ale altor deținători.

La data de 01.01.1990, Direcția Silvică Galați avea în administrare suprafața de 36.494 ha fond forestier prin cele patru ocoale silvice din subordine (din care peste 97 % pe raza județului Galați. Suprafața aflată în evidențe la acea dată era integral proprietate publică a statului.

Prin aplicarea succesivă a celor trei legi funciare (18/1991, 1/2000 și 247/2005), suprafața fondului forestier de stat s-a diminuat considerabil, iar suprafețele care au făcut obiectul retrocedărilor au ieșit din cadastrul forestier de stat, evidențiat prin amenajamentele silvice revizuite la un interval de 10 ani. În balanța mișcărilor de suprafață care au intervenit în perioada anilor 1990-2016 au mai intervenit de asemenea: diferențe de plus/minus de suprafețe care au rezultat la reamenajarea fondului forestier de stat în anii: 1995, 1997, 2005, 2007, 2014 și 2017 pentru ocoalele silvice Galați, Grivița, Hanu Conachi și Tecuci, scoateri definitive legal aprobate din fondul forestier de stat, achiziții de terenuri forestiere, preluări de terenuri de la ADS în vederea împăduririi.

La data de 31.12.2022, suprafața fondului forestier proprietate publică a statului aflată în administrarea Direcției Silvice Galați era de 20.740 ha, iar suprafața totală retrocedată de 16522 ha.

Din suprafața aflată în administrare de 20.740 ha, o suprafață de 19596 ha este ocupată cu păduri, iar 1144 ha este ocupată cu alte terenuri, în timp ce repartizarea pe județe este: Galați 20.346 ha (din care 19202 ha păduri), Vaslui 255 ha, Tulcea 73 ha, Brăila 30 ha, Vrancea 36 ha.

RAPORT JUDETEAN PRIVIND STAREA MEDIULUI
~ 2022 ~

Din suprafața totală retrocedată altor deținători, de 16.522 ha, situația pe legi funciare, pe natura de proprietari și pe linia asigurării serviciilor silvice de pază este următoarea:

- a) situația pe legi funciare:
- Legea 18/1991 – 5.287 ha (32 %);
 - Legea 1/2000 – 3.255 ha (19%);
 - Legea 247/2005 – 7990 ha (49 %).
- b) Situația pe natura de proprietari:
- Persoane fizice – 15896 ha (96 %);
 - Unități de cult, învățământ – 76 ha (1 %);
 - UAT – 550 ha (3 %).
- c) Situația asigurării cu contracte de pază:
- Suprafețe în pază – 13665 ha (83 %);
 - Suprafețe la alte ocoale silvice private – 2719 ha (16 %);
 - Suprafețe fără servicii de pază – 138 ha (1%).

Informațiile de mai sus sunt raportate la fondul forestier proprietate publică a statului pe care Direcția Silvică îl are în administrare și la fondul forestier al altor deținători pentru care Direcția Silvică afectuează servicii de pază (pentru care există date înregistrate). Din această cauză și având în vedere faptul că pentru cca. 25% din fondul forestier existent la nivelul județului nu există amenajamente silvice, iar pentru 69%, suprafețele altor proprietari sunt doar în contracte de pază, informațiile au un caracter parțial și nu prezintă datele specifice întregului fond forestier existent în județul Galați.

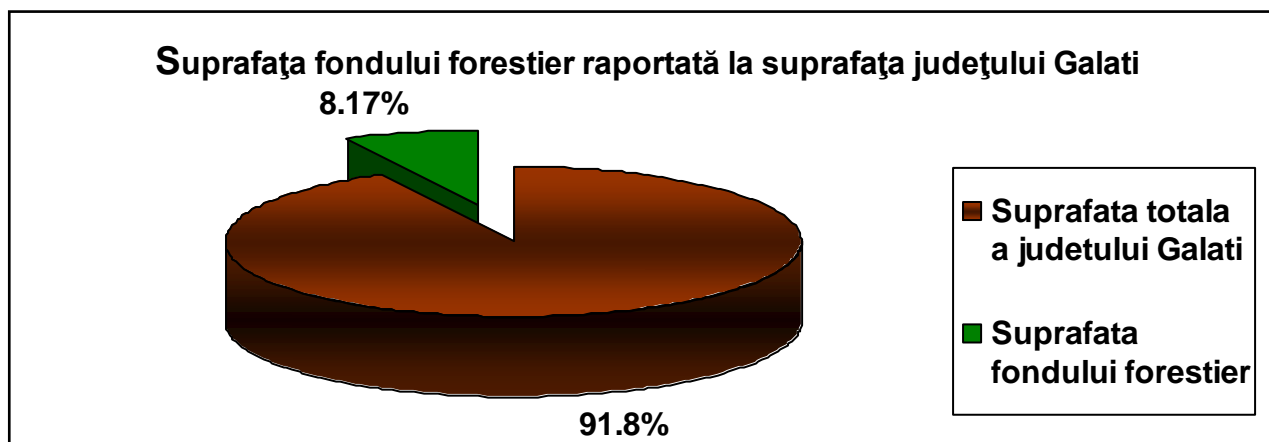
VI.1.1. Evoluția suprafeței fondului forestier

Fondul forestier cuprinde păduri și alte terenuri împădurite, clasificat în funcție de tipul de pădure și de disponibilitatea de furnizare a lemnului; fondul forestier național cuprinde totalitatea pădurilor, a terenurilor destinate împăduririi, a terenurilor cu destinație forestieră și neproductivă, cuprinse în angajamentele silvice la 01.01.1990 sau incluse ulterior, în condițiile legii, indiferent de forma de proprietate; sunt considerate păduri, în sensul Codului Silvic, și sunt incluse în fondul forestier național, terenurile cu o suprafață de cel puțin 0,25 ha, acoperite cu arbori; arborii trebuie să atingă o înălțime minimă de 5m la maturitate în condiții normale de vegetație.

Suprafața totală a județului Galați este de cca. 446.600 ha, din care suprafața ocupată de fondul forestier este de cca. 36494 ha. La data de 31.12.2022 suprafața fondului forestier proprietate publică a statului aflată în administrarea Direcției Silvice Galați era de 20740 ha (19596 ha păduri). În raport cu suprafața totală a județului Galați procentul ocupat de suprafața fondului forestier este de 8,17 %, Figura VI.1.1.1.

RAPORT JUDETEAN PRIVIND STAREA MEDIULUI
~ 2022 ~

Figura VI.1.1.1. Suprafața fondului forestier în județul Galați

Sursa de date: Direcția Silvică Galați

La nivelul Județului Galați suprafețele de fond forestier proprietate publică a statului, gestionate de Direcția Silvică Galați s-au diminuat cu aproximativ 8% în intervalul 2009 – 2022 ca efect al retrocedărilor către foștii proprietari, Tabelul VI.1.1.1., Figura nr. VI.1.1.2.

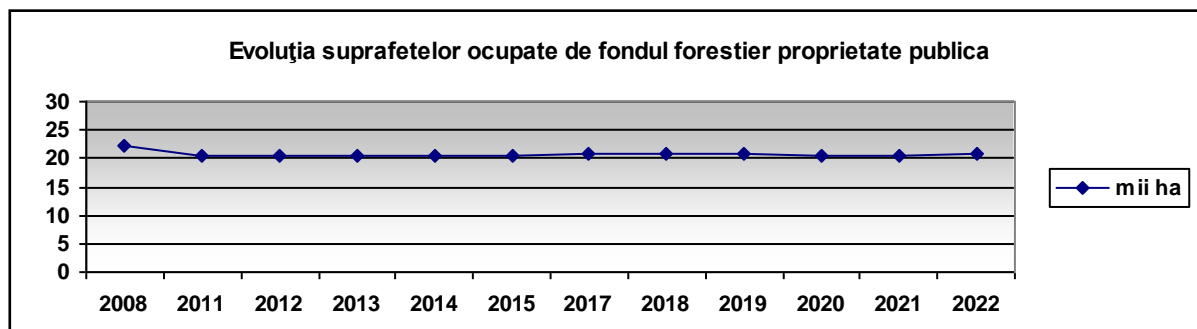
Tabelul VI.1.1.1. Evoluția suprafețelor ocupate de fondul forestier proprietate publică

Anul	Suprafața totală (ha)
2009	22.163
2010	21.773
2011	20.409
2012	20.552
2013	20.526
2014	20.530
2015	20.526
2016	20.526
2017	20.741
2018	20.741
2019	20.714
2020	20.347
2021	20.347
2022	20.740

Sursa de date: Direcția Silvică Galați

RAPORT JUDEȚEAN PRIVIND STAREA MEDIULUI
~ 2022 ~

Figura VI.1.1.2. Evoluția suprafețelor ocupate de fondul forestier proprietate publică

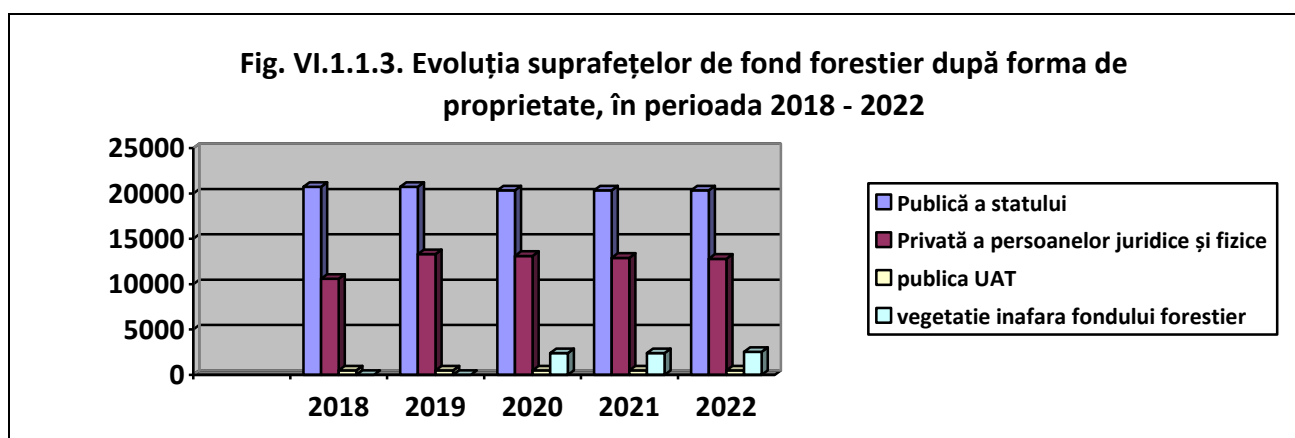
Reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și forestiere, determină creșterea presiunii asupra resurselor naturale, inclusiv asupra pădurilor, suprafața ocupată de fondul forestier proprietate publică la nivelul județului Galați scăzând în ultimii ani, administrarea acesteia devenind o problemă deosebit de importantă nu numai la nivel județean, ci și național.

Prin strategii/programe naționale de împăduriri/prevenire a inundațiilor/ameliorare a terenurilor degradate s-au creat premisele unei gestionări durabile a pădurilor și dezvoltării sectorului forestier.

Tabelul VI.1.1.2.

Forma de proprietate	Volum (ha)				
	2018	2019	2020	2021	2022
Publică a statului	20741	20741	20347	20347	20346
Privată a persoanelor juridice și fizice	10595	13308	13122	12907	12802
Publică a UAT	481	488	488	488	488
Vegetatie din afara fondului forestier	0	0	2406	2406	2546

Sursa de date: DS Galați

VI.1.2. Distribuția pădurilor după principalele forme de relief

În această secțiune sunt prezentate date și informații la nivelul județului Galați, pentru perioada 2018 - 2020, cu privire la distribuția pădurilor, după:

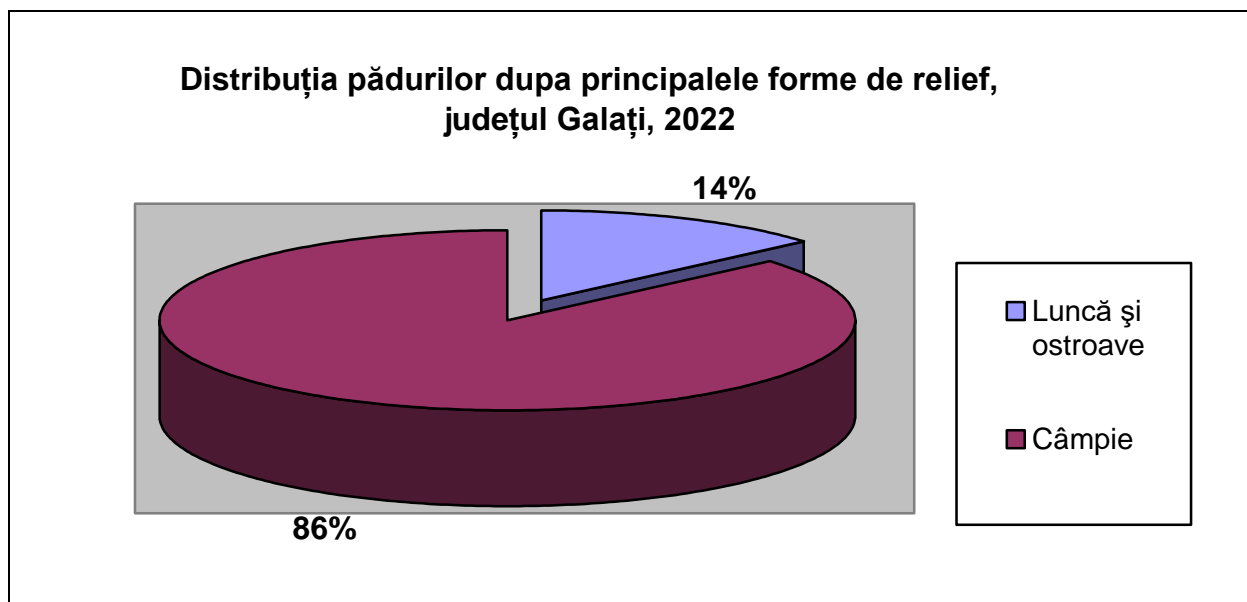
- principalele forme de relief (Tabelul IV.1.2.1, Figura IV.1.2.1);
- pe specii/grupe de specii pentru anul 2022 (Tabelul IV.1.2.2, Figura IV.1.2.2);
- pe tipuri funcționale (Tabelul IV.1.2.3, Figura IV.1.2.3).

Tabelul VI.1.2.1 Distribuția pădurilor după principalele forme de relief

Forma de relief	Anul 2022 (ha)
Deal	0
Luncă și ostroave	2612
Câmpie	16590
TOTAL	19202

Sursa de date: DS Galați

Figura VI.1.2.1 Distribuția pădurilor după principalele forme de relief

Sursa de date: DS Galați

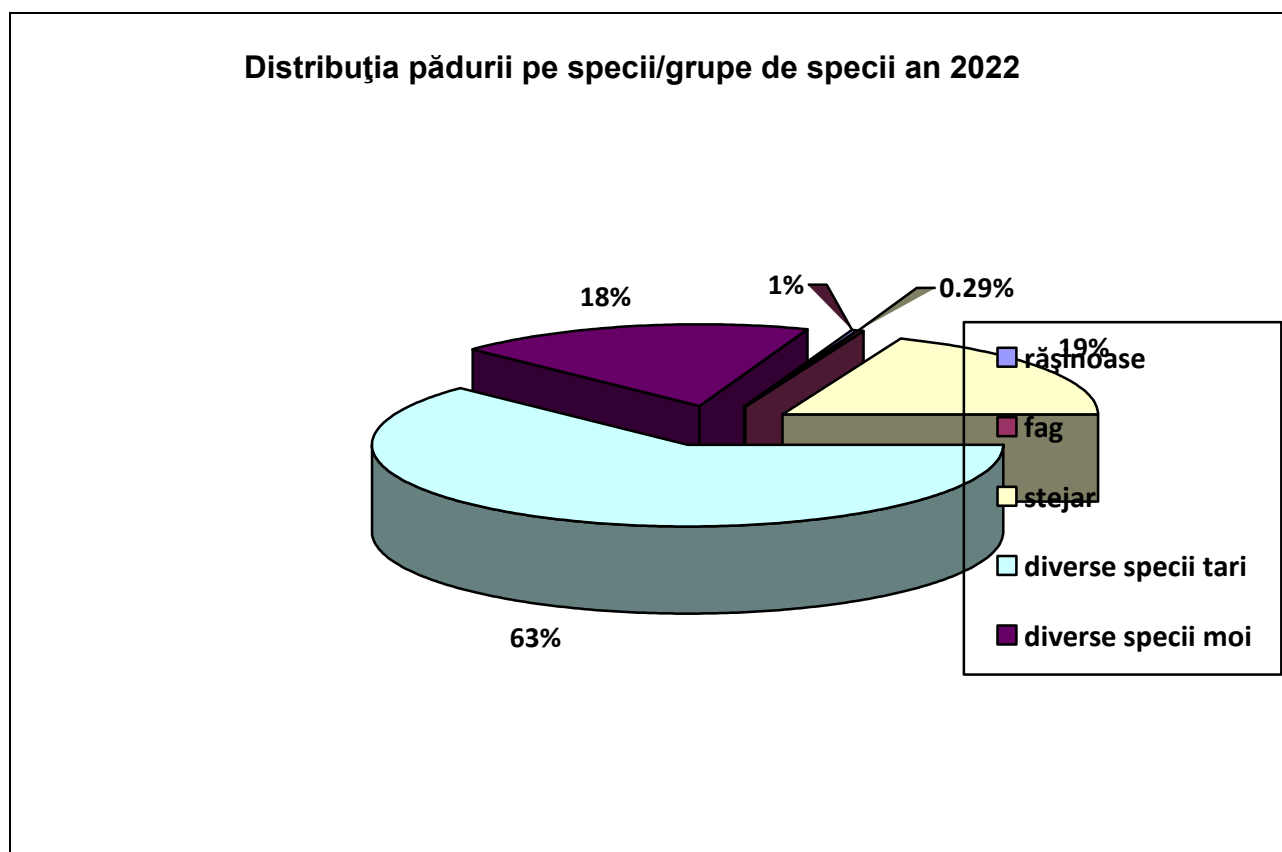
Distribuția pădurilor pe specii/grupe de specii, în anul 2022

Tabelul VI.1.2.2. Distribuția pădurilor pe specii/grupe de specii pentru anul 2022

Specia/grupe de specii	Anul 2022 (ha)
rășinoase	67
fag	56
stejar	3587
diverse specii tari	11954
diverse specii moi	3538
TOTAL	19202

Sursa de date: DS Galați

Figura VI.1.2.2. Distribuția pădurilor pe specii/grupe de specii pentru anul 2022

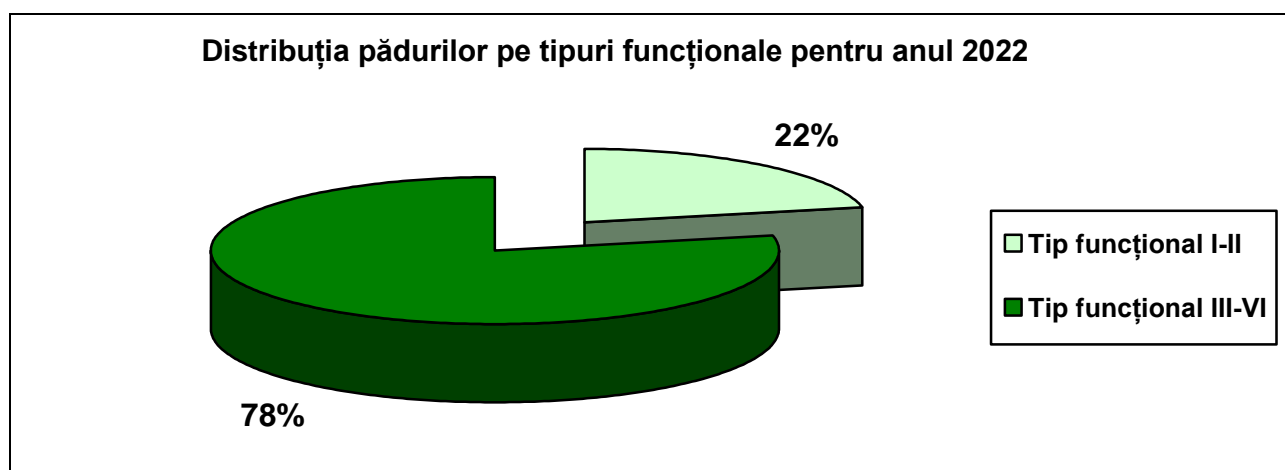
Distribuția pădurilor pe tipuri funcționale pentru anul 2022

Tabelul VI.1.2.3. Distribuția pădurilor pe tipuri funcționale pentru anul 2022

Tipul funcțional	Anul 2022 (ha)
Tip I-II fără exploatare masă lemnoasă și sau lucrări de conservare	4142
Tip III-VI păduri în care se exploatează masă lemnoasă	15060
TOTAL	19202

Sursa de date: DS Galați

Figura VI.1.2.3. Distribuția pădurilor pe tipuri funcționale pentru anul 2022

VI.1.3. Starea de sănătate a pădurilor

Masa lemnoasă uscată („lemnul mort”) reprezintă o măsură a calității habitatelor forestiere. Informațiile legate de masa lemnoasă uscată din păduri se obțin prin intermediul inventarelor forestiere naționale.

Până de curând, prezența lemnului mort în păduri era percepută ca element negativ pentru ecosistemele forestiere, indicând neglijență în managementul pădurilor. De asemenea, era considerată o potențială sursă de dăunători, în special insecte, sau ca o amenințare a unor perturbări abiotice, cum ar fi răspândirea incendiilor, vânturile puternice. Masa lemnoasă uscată/moartă reprezenta un obstacol în activitățile silvice sau reîmpăduriri. Pentru vizitatori și muncitori, arborii uscați erau percepuți ca o amenințare pentru sănătatea publică și era necesar să fie îndepărtați imediat. Astfel, tăierile pentru igienizare deveniseră activități obișnuite nu numai în pădurile administrate, dar și în ariile protejate. În sistemele tradiționale de gestiune a pădurilor, întreaga masă lemnoasă

uscată era îndepărtată din păduri. Această exploatare intensivă a pădurilor a dus la scăderea drastică a masei lemnoase uscate prezentă în păduri.

În ultimele decenii, percepția asupra arborilor uscați în ecosistemele de pădure s-a schimbat odată cu obținerea de informații științifice referitoare la rolul pozitiv al acestora în păduri: habitat important pentru multe specii de faună, cu rol important în ecosistem, rol pozitiv pentru biodiversitate, pentru circuitul nutrienților, pentru regenerarea naturală și alte procese.

În prezent, arborii uscați din păduri au devenit de interes, nu numai pentru ecologi, dar și pentru zoologi și specialiștii în micologie, pentru specialiștii în silvicultură sau specialiștii în combustibili alternativi. Este recunoscut faptul că masa lemnoasă uscată este o componentă importantă a funcționării ecosistemului de pădure și a devenit parte integrantă a managementului forestier. De aceea, masa lemnoasă uscată a fost selectată și ca indicator pan-european pentru managementul forestier durabil (Conferința Ministerială pentru Protecția Ecosistemelor Forestiere, MCPFE, 2002).

Lemnul mort este un indicator pentru biodiversitatea nevetrebratelor. De asemenea, joacă un rol important în reciclarea nutrienților și a materiei organice, ca și în crearea unei mari varietăți de microhabitate pentru regenerarea speciilor de plante și pentru alte organisme. Este un foarte bun indicator pentru valoarea de conservare a unei păduri.

Datele furnizate de Direcția Silvică Galați (Tabelul VI.1.3.1.) referitoare la volumul de lemn mort au fost estimate din tratamentele silvice aplicate în fondurile forestiere proprietate publică a statului și lucrărilor de inventariere a masei lemnoase pentru suprafețe exploatabile (T III-T VI) și conform ritmului biologic de uscare și eliminare naturală a arborilor din suprafețele incluse în rezervații naturale (T I-II).

Tabelul VI.1.3.1 Tendințe de evoluție a lemnului mort (m³/ha)

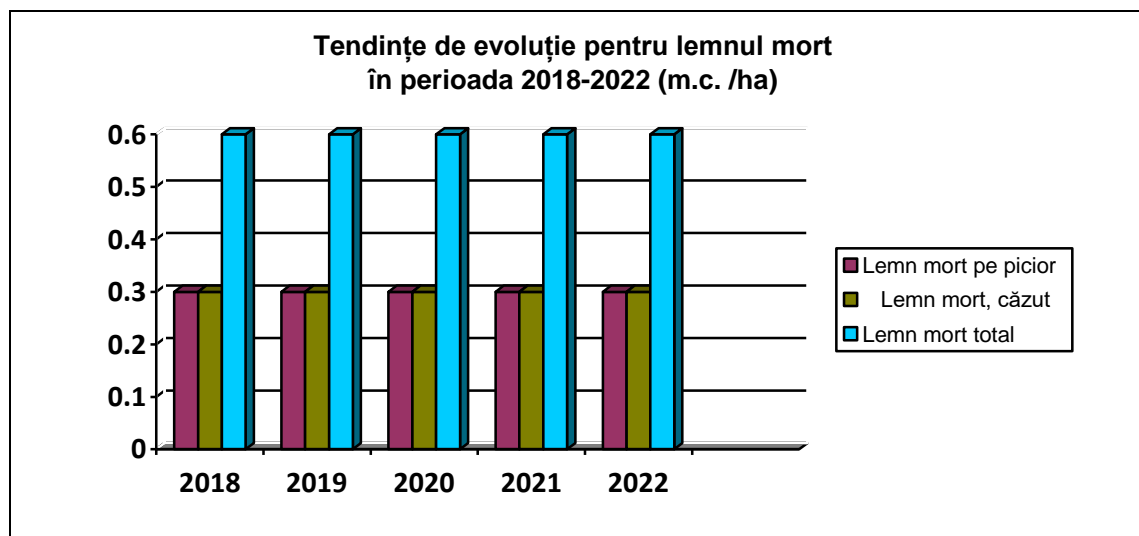
Categoria	2018	2019	2020	2021	2022
Lemn mort pe picior	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Lemn mort, căzut	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Lemn mort total	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6

Sursa de date: DS Galați

Din analiza datelor de mai sus se poate constata că nu se poate vorbi de o tendință crescătoare/descrescătoare de evoluție pentru lemnul mort (m³/ha) la nivelul județului Galați, pentru perioada 2018-2022. În general, politica de gestiune a pădurilor stimulează managementul forestier orientat pe păstrarea naturaleții pădurilor și menținerea pădurilor necurățate de lemnul mort.

RAPORT JUDETEAN PRIVIND STAREA MEDIULUI
~ 2022 ~

Figura VI.1.3.1. Tendința de evoluție a lemnului mort în perioada 2018-2022

În ceea ce privește volumul de lemn mort în funcție de tipul de pădure (forma de relief), în anul 2022, datele furnizate de Direcția Silvică Galați sunt prezentate în Tabel VI.1.3.2 și Figura VI.1.3.2.

Tabel VI.1.3.2. Volumul de lemn mort în funcție de tipul de pădure, în anul 2022(m³/ha)

Tipul de padure	Lemn mort pe picior	Lemn mort cazut	Total
Deal	0	0	0
Luncă și ostroave	0.4	0.4	0.8
Câmpie	0.25	0,20	0.45

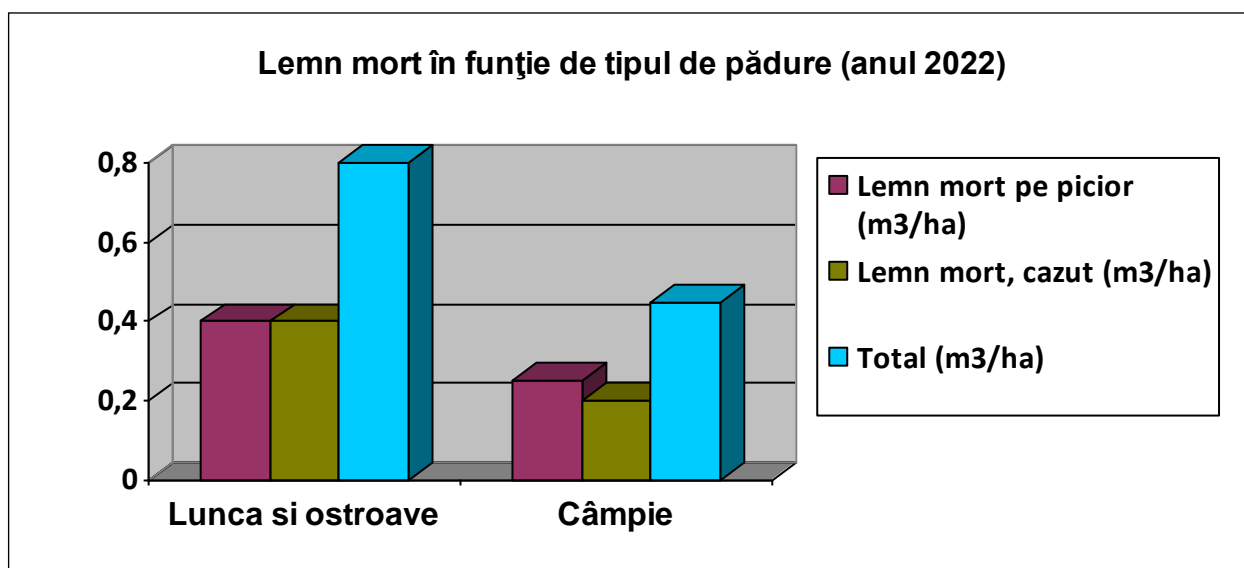
Sursa de date: DS Galați

În inventarele forestiere naționale, lemnul mort este clasificat în general în funcție de tipul masei lemnoase (copaci uscați, cioturi, bușteni, buturuși, crengi), de specii și de starea de degradare. Masa lemnoasă uscată/moartă afectează în mod semnificativ fluxul de materie, energie și nutrienți în ecosistem. Lemnul mort este un indicator pentru biodiversitatea nevertebratelor. De asemenea, joacă un rol important în reciclarea nutrienților și a materiei organice, ca și în crearea unei mari varietăți de microhabitate pentru regenerarea speciilor de plante și pentru alte organisme. Este un foarte bun indicator pentru valoarea de conservare a unei păduri.

Lemnul mort din păduri reprezintă un sistem de microhabitate care evoluează continuu în timp, până la degradare. În general, lemnul mort căzut la pământ este mai bogat în specii decât cel pe picior. Dar ambele tipuri de lemn mort sunt importante. Creșterea cantității de lemn mort în păduri este considerată o măsură potențială pentru creșterea biodiversității.

CAPITOLUL VI – PĂDURILE
AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI GALAȚI

Figura VI.1.3.2. Volumul de lemn mort în funcție de tipul de pădure, în anul 2022

Sursa de date: DS Galați

VI.1.4. Suprafețe de păduri regenerare

Continuitatea unei păduri se asigură prin regenerare naturală. Arboretele ajuns la vârsta exploatabilității fructifică dacă sunt rărite corespunzător. Dacă și solul este capabil să asigure germinarea semințelor și instalarea semințișului, o nouă pădure se va instala în locul celei vechi. Aceasta ar fi calea cea mai indicată din punct de vedere silvic și economic.

Folosirea optimă a factorilor de vegetație pentru obținerea unor producții de lemn importante calitativ și cantitativ, dar și îndeplinirea obiectivelor de protecție a mediului implică deseori intervenții în modificarea compoziției pădurilor. Prin urmare, există multe situații când este necesar să se recurgă la împădurirea anumitor suprafețe pe cale artificială și anume:

- în cazul culturilor cu cicluri scurte de producție;
- când se aplică tratamentul tăierilor rase;
- în arborete degradate sau brăcuite (slab productive);
- în tipuri de păduri derivate;
- la crearea de noi păduri;
- în pădurile intrate în conversiune;
- în cazul în care regenerarea naturală a eșuat pe parcurs;
- când arborii bătrâni (din arboretul ajuns la vârsta exploatabilității) sunt bolnavi sau aparțin unor specii necorespunzătoare zonei;
- datorită gospodăririi necorespunzătoare a unor păduri, starea lor actuală nu mai reflectă

RAPORT JUDETEAN PRIVIND STAREA MEDIULUI
~ 2022 ~

potențialul productiv al stațiunilor forestiere. Astfel, productivitatea multor păduri de stejar este în prezent inferioară potențialului stațional.

- în situații în care pădurea a fost tăiată sau distrusă (doborâturi de vânt, uscări, incendii);
- în porțiuni de pădure care nu s-au regenerat în mod satisfăcător pe cale naturală și pe care se vor realiza împăduriri pentru completarea și ameliorarea calitativă a regenerării naturale.

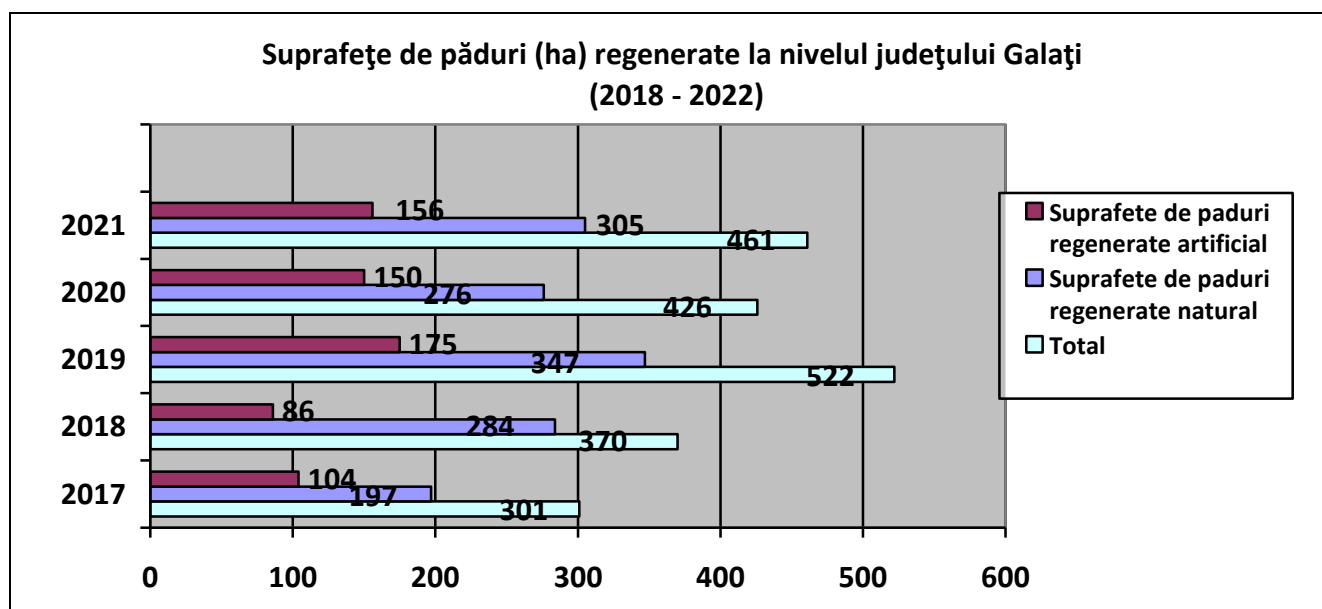
Datele din tabelul VI.1.4.1, precum și Figura VI.1.4.1 relevă evoluția suprafețelor forestiere regenerate în județul Galați, pe ultimii cinci ani, constatând că în anul 2019 a fost regenerată cea mai mare suprafață.

Tabelul VI.1.4.1. Suprafețe de păduri regenerate la nivelul județului Galați

Tipuri de regenerare	Suprafața (ha)				
	2018	2019	2020	2021	2022
Naturală	284	347	276	305	243
Artificială	86	175	150	156	114
TOTAL	370	522	426	461	357

Sursa de date: DS Galați

Figura VI.1.4.1. Suprafețe de păduri regenerate la nivelul județului Galați

Sursa de date: DS Galați

VI.1.5. Zone cu deficit de vegetație forestieră și disponibilități de împădurire

Județul Galați este încadrat în zona cu deficit de vegetație forestieră, având un procent de împădurire sub 16 % .

Tabelul VI.1.5.1

Județ	Zone cu deficit de vegetație forestieră și disponibilități de împădurire 2022
Galați	114

Sursa de date: DS Galați

VI.2. Amenințări și presiuni exercitate asupra pădurilor

Principalele amenințări care afectează pădurile sunt:

- defrișările (în exces, în scopuri industriale sau pentru obținerea de energie sau biocombustibili, dar mai ales cele ilegale; de asemenea, tăierile datorate conversiei pădurilor la terenuri agricole au rol important)
- fragmentarea ecosistemelor
- degradarea pădurilor, din cauza dăunătorilor sau bolilor sau a speciilor invazive
- schimbările climatice, inclusiv incendiile de pădure
- turismul negestionat.

VI.2.1. Suprafețe de pădure parcurse cu tăieri

Fenomenul tăierilor ilegale a persistat dintotdeauna, fiind identificați următorii factori favorizanți:

- nivelul scăzut al veniturilor locuitorilor din zonele afectate de tăieri ilegale, fapt ce a determinat căutarea de surse de venituri pe seama pădurilor;
- nefinalizarea cadastrului general și a publicității imobiliare;
- neasigurarea pazei fondului forestier privat de către proprietari;
- insuficiența personalului de control al regimului silvic în raport cu numărul foarte mare al proprietăților și cu gradul mare de dispersie și fragmentare a proprietăților forestiere aparținând persoanelor fizice;
- crearea circuitelor economice fictive;
- dezvoltarea necontrolată a capacităților de prelucrare primară a lemnului, cu mult peste mărimea resurselor forestiere;
- constituirea unor rețele de comercializare ilicită a lemnului în zonele deficitare în păduri, de către întreprinzători care forțează resursa din județele cu suprafață mare de pădure;
- criza surselor convenționale de energie, corelată cu lipsa strategiilor de valorificare a lemnului mărunt și a resturilor de exploatare în scopuri energetice, exprimată în sustragerea și risipirea resursei de lemn valoros;

RAPORT JUDETEAN PRIVIND STAREA MEDIULUI
~ 2022 ~

- lipsa de implicare a organelor locale, altele decât cele silvice;
- lipsa de celeritate a instrumentării cazurilor penale din domeniul forestier și al comerțului cu materiale lemnoase;
- neconcordanța între unele reglementări privitoare la regimul silvic și prevederile Constituției României privitoare la dreptul de proprietate și la modul în care aceasta se manifestă.

Conștientizarea publicului privind ocrotirea și gestionarea durabilă a pădurilor reprezintă o necesitate în contextul reducerii suprafețelor împădurite și în contextul social prezent. Proiectele finanțate din fonduri europene sau naționale care includ obiective legate de protecția pădurii au întotdeauna și o componentă de informare, protecția nefiind posibilă fără o conștientizare a populației. Măsurile compensatorii stabilite la nivel național pot ajuta în situația actuală având în vedere efectele crizei economice și în special veniturile scăzute ale locuitorilor zonelor apropiate pădurilor.

Suprafața de pădure parcursă de tăieri (exprimată în hectare), la nivelul județului Galați, pe ultimii cinci ani și pe tipuri de tăieri pentru fondul forestier proprietate publică a statului și pentru fondul forestier al altor deținători aflat în contracte de pază cu ocoalele silvice, conform datelor furnizate de Direcția Silvică Galați este prezentată în Tabelul VI.2.1.

Tabelul VI.2.1.1 Suprafața de pădure parcursă de tăieri

Tipuri de tăieri	Suprafața parcursă cu tăieri (ha)				
	2018	2019	2020	2021	2022
Suprafața totală parcursă cu tăieri, din care:	4712	5477	4441	4087	5174
Tăieri de regenerare în codru, din care:					
- tăieri succesive	60	175	117	126	96
- tăieri progresive					
- tăieri grădinarite	4	45	56	45	50
Tăieri rase	56	130	61	81	46
Tăieri de regenerare în crâng	329	306	352	266	278
Tăieri de substituiri-refacere a arboretelor slab productive și degradate	38	34	27	15	5
Tăieri de conservare	510	713	571	541	784
Tăieri produse accidental	9	18	1	105	252
Tăieri de transformare a pășunilor împădurite					
Tăieri de îngrijire în arborete tinere	1084	1320	1477	1096	1177
Tăieri de igienizare	2682	2911	1896	1938	2582

Sursa de date: DS Galați

RAPORT JUDETEAN PRIVIND STAREA MEDIULUI
~ 2022 ~

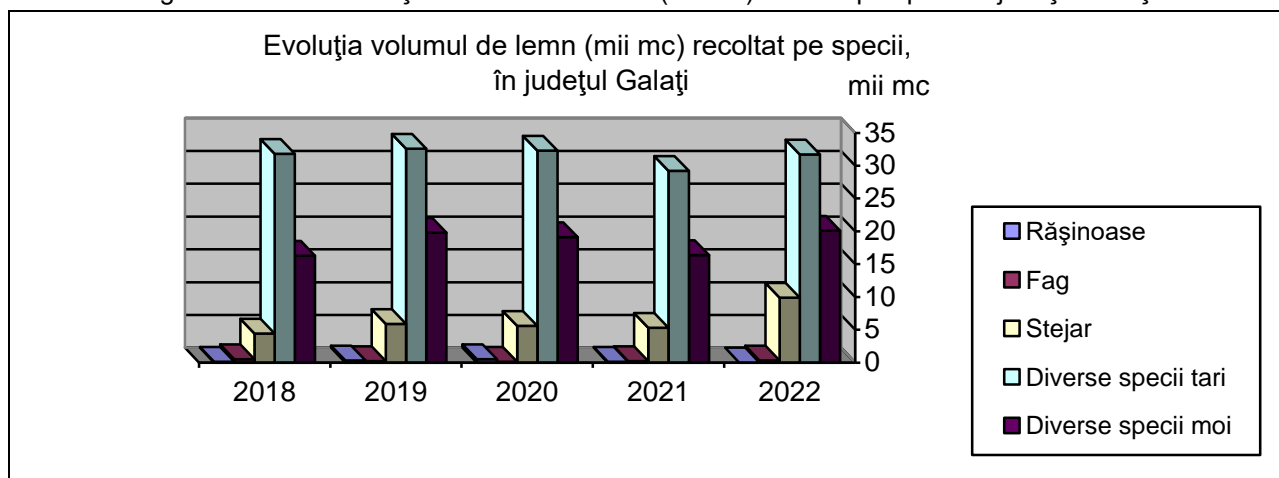
Evoluția volumul de lemn (mii mc) recoltat pe specii în județul Galați, este prezentată în Tabelul VI.2.1.2 și Figura VI.2.1.1.

Tabelul VI.2.1.2. Categoriile de păduri parcurse de tăieri

Categoriile de păduri	Anul 2018 (mii mc)	Anul 2019 (mii mc)	Anul 2020 (mii mc)	Anul 2021 (mii mc)	Anul 2022 (mii mc)
Rășinoase	0,1	0,3	0,5	0,1	0
Fag	0,5	0,2	0,1	0,2	0,3
Stejar	4,4	5,9	5,6	5,3	9,9
Diverse specii moi	31,8	32,6	32,3	29,2	31,7
Diverse specii tari	16,3	19,8	19,1	16,4	20,1
TOTAL	53,4	58,8	57,6	51,2	62

Sursa de date: DS Galați

Figura VI.2.1.1. Evoluția volumului de lemn (mii mc) recoltat pe specii în județul Galați

Evoluția volumul de lemn (mii mc) recoltat pe forme de proprietate în județul Galați, este prezentată în Tabelul VI.2.1.3. și în Figura VI.2.1.2

Tabelul VI.2.1.3 Structura volumului de masă lemnoasă recoltat pe forme de proprietate

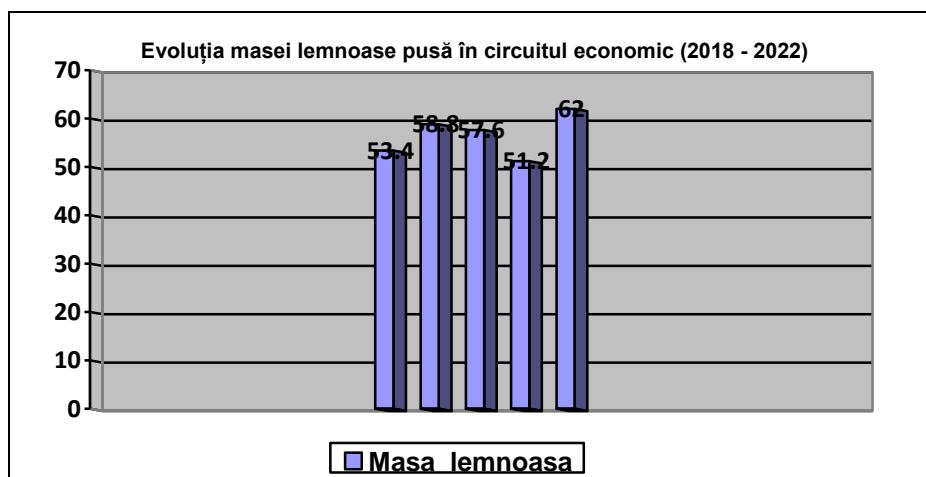
Forma de proprietate	Volum (mii mc/an)				
	2018	2019	2020	2021	2022
Publică a statului	48,4	49,3	47,5	43,4	50,6
Privată a persoanelor juridice și fizice	4,4	6	8,8	6,2	9,4
Publică a UAT	0	0,1	0	0,1	0,2

RAPORT JUDETEAN PRIVIND STAREA MEDIULUI
~ 2022 ~

Vegetație în afara fondului forestier național	0,6	3,4	1,3	1,5	1,8
TOTAL	53,4	58,8	57,6	51,2	62

Sursa de date: DS Galați

Figura VI.2.1.2 Evoluția masei lemnoase pusă în circuitul economic

VI.2.2. Schimbarea utilizării terenurilor

VI.2.2.1. Fragmentarea ecosistemelor

În ceea ce privește suprafața de pădure convertită în alte clase (drumuri, căi ferate, construcții, pășuni, zone umede, așezări, etc.) din datele furnizate de Direcția Silvică Galați, nu au fost astfel de situații în perioada 2018-2022.

Informații privind fragmentarea ecosistemelor, respectiv fragmentarea arealelor naturale și semi-naturale de nivelul județului Galați se răsesc în Capitolul V – Protecția naturii și biodiversitatea, subcapitolul V.1.4.1. Fragmentarea ecosistemelor și în Capitolul IV – Utilizarea terenurilor.

VI.2.3. Schimbările climatice

Pentru a limita vulnerabilitatea sistemelor antropice și naturale la efectele negative ale schimbărilor climatice sunt necesare politici și măsuri care să minimalizeze efectele negative și să maximalizeze beneficiile procesului de încălzire globală asupra diferitelor sisteme.

La nivel național au fost elaborate *Strategia națională privind schimbările climatice și creșterea economică bazată pe emisii reduse de carbon pentru perioada 2016-2020* și *Planului național de acțiune pentru implementarea Strategiei naționale privind schimbările climatice și creșterea economică bazată pe emisii reduse de carbon pentru perioada 2016-2020*, aprobată prin HG nr. 739/2016.

Acestă strategie este împărțită în două secțiuni: reducerea emisiilor de GES și adaptarea la schimbările climatice. Totuși, în practică, mai multe sectoare desfășoară activități cu impact asupra reducerii și adaptării la schimbările climatice și este importantă recunoașterea unor astfel de efecte și luarea acestora în calcul în momentul conceperii politicilor legate de domeniul schimbărilor climatice sau al altuia. Un bun exemplu în acest sens îl constituie agricultura, unde nevoile de adaptare la schimbările climatice, respectiv nevoile de pompare și irigare aflate în creștere ar putea să intre în conflict cu obiectivele de reducere a GES din sectorul respectiv.

În ceea ce privește reducerea impactului schimbărilor climatice, factorul determinant îl constituie politicile de îndeplinire a angajamentelor UE de la orizontul anului 2030 privind reducerea cu cel puțin 40% a emisiilor de gaze cu efect de seră față de nivelurile din 1990 și o îmbunătățire cu 27% a eficienței energetice și participarea României la atingerea acestora. În ceea ce privește componenta de adaptare, România trebuie să răspundă impacturilor semnificative ale schimbărilor climatice pe care deja le resimte și care vor crește în viitor. Conform celor mai recente estimări ale IPCC, climatul se va încălzi în acest secol, iar precipitațiile din regiunea din care face parte România se vor modifica, astfel încât iernile vor deveni mai umede și verile mai uscate.

Ambele obiective, de adaptare la schimbările climatice și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră reprezintă o provocare pentru România, dar și o oportunitate, sprijinită parțial de noua regulă a fondurilor UE care încurajează proiectele și investițiile compatibile cu obiectivele politicilor privind schimbările climatice. Cadrul financiar multianual, CFM al UE 2014-2020 furnizează aproximativ 8,8 miliarde de euro care trebuie să fie alocate măsurilor relevante pentru mediu și SC. Există așteptări ca tranziția către o economie cu emisii reduse de dioxid de carbon și din ce în ce mai rezilientă la schimbările climatice sprijinită de aceste fonduri să aibă efecte pozitive asupra economiei printr-o cerere mai mare pentru sursele de energie regenerabile, materialele de construcție eficiente energetic, mașinile hibrid și electrice, echipamentele de „rețea inteligentă” și producerea de energie electrică cu emisii reduse de dioxid de carbon.

În acest sens, în cadrul Strategiei naționale privind schimbările climatice și creșterea economică bazată pe emisii reduse de carbon acțiunile privind schimbările climatice pentru crearea locurilor de muncă și creșterea economică susțin sprijinirea creării locurilor de muncă și facilitarea creșterii prin inovație.

Pădurile joacă un rol important în consolidarea adaptării societății la schimbările climatice, deoarece asigură servicii ecosistemice vitale, cum ar fi producția de masă lemnoasă, produsele forestiere nelemnoase și regularizarea hidrologică a bazinelor hidrografice, ale cărei valori sunt de obicei subestimate. Menținerea pădurilor cu funcții de protecție care promovează utilizarea durabilă a resurselor poate amplifica capacitatea de adaptare a pădurilor, ajutând și la conservarea biodiversității, și reducerea simultană a emisiilor de gaze cu efect de seră.

România are obligații pe linia directivelor privitoare la Siturile Natura 2000. Facilitarea managementului zonelor protejate existente și a siturilor Natura 2000 unde se află păduri poate ajuta la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră rezultate din degradarea

acestor ecosisteme. Reușita acestor inițiative presupune urmărirea nivelurilor stocurilor de carbon în astfel de zone, prin comparație cu anumite valori istorice de referință.

Pădurile sunt importante pentru absorbția CO₂ din atmosferă iar silvicultura în reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, atenuând astfel efectele schimbărilor climatice. Cantitatea anuală de CO₂ sechestrată de pădurile gospodărite ale României se cifrează la aproximativ 20 mil tCO₂. Pădurile ar putea contribui la atenuarea schimbărilor climatice prin:

- a) arboretele regenerate natural ce asigură o întrerupere foarte scurtă a acoperirii solului și pierdere redusă de creștere;
- b) controlul dăunătorilor și altor factori biotici și abiotici, și mai ales a incendiilor de pădure;
- c) prevenirea degradării pădurilor;
- d) creșterea accesibilității fondului forestier pentru a facilita administrarea și valorificarea durabilă a resurselor forestiere. Un potențial semnificativ și eficient din punct de vedere al costurilor, de reducere a emisiilor provine din crearea de produse forestiere de lungă durată și înlocuirea unor produse în diverse sectoare de activitate având în vedere ciclul de viață al produselor în alte sectoare de activitate.

Annual, absorbția netă de CO₂ din atmosferă de către sectorul forestier compensează circa 20 % din emisiile altor sectoare la nivel național. Ca absorbant principal de CO₂, sectorul forestier oferă o gamă largă de măsuri de reducere cum ar fi conservarea și sporirea depozitelor de C existente, îmbunătățirea ratei de absorbție a CO₂ atmosferic și optimizarea între calitatea de absorbant și beneficiile tangibile și intangibile aduse de valorificarea terenurilor dacă li s-ar da alte destinații. Sectorul forestier al României reprezintă un depozit de carbon și absorbant de CO₂ important, cu potențialul de a juca un rol însemnat în diminuarea impactului SC.

Politicile de promovare a unor asemenea măsuri includ sprijin și îndrumare tehnică oferită personalului silvic din sectorul public și privat cu privire la o administrare mai eficientă a pădurilor, care să aibă în vedere schimbările climatice, precum și asistență tehnică și programe de finanțare.

Succesul în implementarea măsurilor va fi măsurat prin cantitatea de carbon captat, comparativ cu o valoare de referință, precum și prin calcularea costului marginal pe tonă de carbon captat în diferite programe. Disponibilitatea limitată a datelor referitoare la sectorul forestier din România, mai ales cele economice, nu permite prezentarea unor estimări de cost marginal pentru reducerea emisiilor în legătură cu măsurile principale din sectorul forestier. Eforturile de definire a măsurilor ar avea de câștigat ca urmare a furnizării de date suplimentare și a unei evaluări ex post a succesului acestora.

Sursa: Strategia națională privind schimbările climatice și creșterea economică bazată pe emisii reduse de carbon pentru perioada 2016-2020

VI.2.3.1. Riscul producerii incendiilor de pădure

Riscul producerii incendiilor de pădure depinde de mulți factori, dintre care cei mai importanți ar fi: vremea, vegetația (de exemplu cantitatea și tipul de combustibilitate al vegetației), topografia, managementul forestier și alți factori socio-economici.

Probabilitatea de apariție a unui incendiu la fondul forestier este influențată de factorii naturali și de factorii antropici.

Din datele obținute de la Direcția Silvică Galați, suprafața forestieră afectată de incendii se prezintă astfel (Tabel VI.2.3.1.1, Figura VI.2.3.1.1)

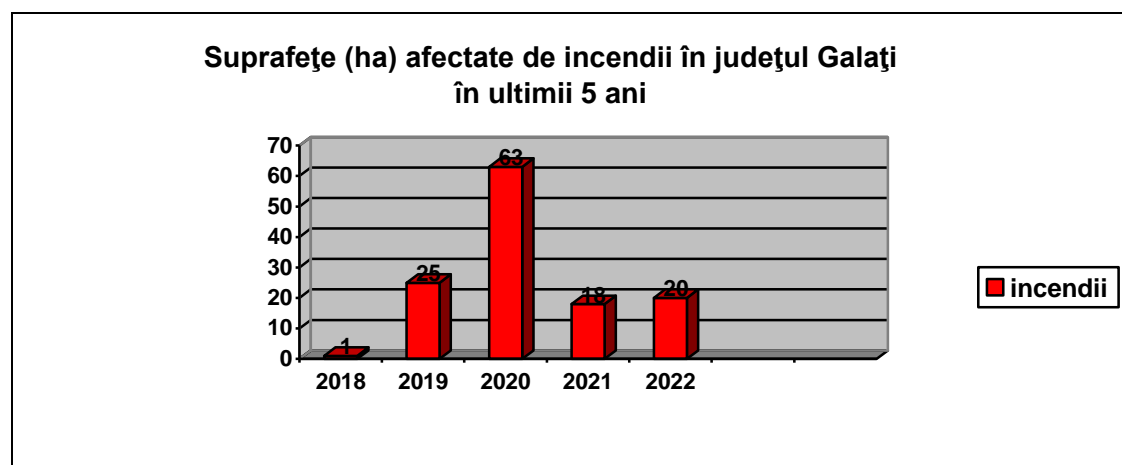
Dintre alți factori care pot afecta suprafețele forestiere amintim: inundațiile, seceta, poluarea, bolile produse de factori biotici.

Tabelul VI.2.3.1.1 Suprafața forestieră afectată de incendii

Factor de afectare a pădurilor	Suprafața afectată (ha)				
	2018	2019	2020	2021	2022
Incendii	1	25	63	18	20

Sursa de date: DS Galați

Figura VI.2.3.1.1. Suprafața forestieră afectată de incendii

Sursa de date: DS Galați

VI.3. Tendințe, prognoze și acțiuni privind gestionarea durabilă a pădurilor

Valoarea reală a sectorului forestier include mai mult decât contribuția adusă de sectoarele silvicultură și exploatarea lemnului, fabricarea de produse din lemn cu accent pe industria mobilei, fabricarea de hârtie și produse din hârtie. Funcțiile și impactul pădurilor asupra dezvoltării sustenabile au în vedere și rolul de protecție al acestora (corectare de torenți în fondul forestier, înființarea perdelelor forestiere de protecție, împădurirea terenurilor degradate și stabilizarea solului etc), rolul pădurilor în atenuarea

schimbărilor climatice, rolul social și cultural, rolul de producere a resurselor energetice – biomasă etc.

Strategia Forestieră Națională 2018- 2027, are ca obiectiv general armonizarea funcțiilor pădurii cu cerințele prezente și viitoare ale societății românești prin gestionarea durabilă a resurselor forestiere naționale și propune o serie de măsuri importante dintre care amintim:

- Asigurarea cadrului normativ național în vederea aplicării obligațiilor pe care România le are ca parte semnatară a acordurilor și tratatelor internaționale;
- Promovarea și adaptarea intereselor sectorului forestier românesc la agenda națională și europeană a pădurii prin comunicare directă;
- Adaptarea sistemului normativ din domeniul forestier, cu respectarea principiilor SFM (Sustainable Forest Management), în scopul asigurării absorbției fondurilor europene;
- Eficientizarea, îmbunătățirea, simplificarea legislației specifice aplicabile, cu implicarea tuturor factorilor interesați;
- Întreprinderea de demersuri în vederea armonizării legislației din domeniul forestier și corelării cu cea aplicabilă în alte sectoare;
- Întărirea rolului autorității publice centrale care răspunde de silvicultură în reglementarea activității de exploatare a lemnului;
- Promovarea de ghiduri de bune practici specifice sectorului forestier și activităților conexe acestuia;
- Identificarea și includerea în fondul forestier național a vegetației forestiere care îndeplinește condițiile de încadrare ca pădure, inclusiv prin crearea de mecanisme de cointeresare a proprietarilor;
- Realizarea interoperabilității sistemului informațional în silvicultură;
- Promovarea măsurilor pentru împădurirea terenurilor degradate și pentru crearea de perdele forestiere
- Implicarea comunitatilor locale în procesele decizionale de gestionare și protecție a pădurilor;
- Promovarea compozițiilor diversificate, cu accent pe conservarea și refacerea biodiversității genetice a speciilor forestiere cu exigențe ecologice compatibile cu condițiile staționale;
- Creșterea indicelui de desime a căilor de transport forestier;
- Elaborarea/perfecționarea metodologiilor privind cuantificarea valorii funcțiilor și serviciilor ecosistemice oferite de pădure; proiectarea unui sistem de plăți pentru serviciile ecosistemice
- Creșterea capacității pădurilor de stocare a carbonului în contextul unei administrări forestiere durabile; crearea cadrului de valorificare a stocurilor de carbon
- Sistem centralizat de informare publică privind vanzarea lemnului sau înființarea Bursei lemnului;
- Promovarea asocierii proprietarilor de păduri în vederea valorificării superioare a lemnului – dialog între proprietari și industrie la nivel local, regional și național;
- Participarea proprietarilor și administratorilor de păduri, alături de administratorii și custozii ariilor protejate din fondul forestier, în proiecte care au ca scop protejarea biodiversității.